

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

NARĘCZE

Maria Antonina Mazurek

Prastłowiańskie *narōčьje 'naręcze' pochodziło od wyrażenia przyimkowego * na rōčě 'na ręce'. To znaczenie, które znamy dzisiaj, a więc 'tyle, ile się da unieść w rękę lub w rękach' wcale nie było pierwotnym znaczeniem tego słowa. W XV w. NARĘCZE było częścią zbroi – tak jak NAGOLENNIK czy NAPIERŚNIK. NARĘCZE osłaniało rękę jak NAGOLENNIK – goleń, a NAPIERŚNIK – piersi. W XVI w. funkcjonował przymiotnik NARĘCZNY w znaczeniu 'będący w zasięgu ręki, podręczny', a także 'łatwo dostępny'. NARĘCZNYM nazywano również konia, który szedł po prawej stronie dyszla. Do dziś w dialektach i gwarach zachowało się NARĘCZE w znaczeniu 'zgięta ręka w momencie niesienia czegoś'. A o małym NARĘCZU mówiono NARĄCZKO.